

Drodzy Rodzice,

poniżej zamieszczam kolejne propozycje ćwiczeń i zabaw rozwijających mowę dziecka.

Zachęcam do skorzystania z nich!

W razie pytań, proszę o kontakt mailowy: a.rodacka@p2.laziska.pl

Pozdrawiam, Anna Rodacka

Zabawy oddechowe

Oddychanie to podstawa dobrej wymowy. Prawidłowy oddech wpływa na rozwój i funkcjonowanie aparatu artykulacyjnego. Umiejętność kierowania wydychanego powietrza przez środek języka jest potrzebna do wymowy głosek. Ćwiczenia oddechowe należy wykonywać krótko ok. 2-3 minuty, zachęcając przy tym dziecko do głębokiego wdechu (przy którym unosi się brzuch) oraz długiego wydechu. Między ćwiczeniami zachowujemy krótką przerwę.

Obserwujemy swoje dziecko. Zbyt szybkie wykonywanie ćwiczeń oddechowych (płytkie wdechy, krótkie wydechy) może spowodować zawroty głowy, bądź zasłabnięcie.

Poniżej kilka propozycji zabaw oddechowych:

- dmuchanie baniek mydlanych, dmuchanie jak największej bańki,
- dmuchanie piórka, zabawa kto utrzyma piórko dłużej w powietrzu,
- dmuchanie na wiatraczek,
- tor z klocków - z klocków dostępnych w domu zbuduj razem z dzieckiem tor i dmuchając przeprowadź przez niego piłeczkę pingpongową, kulkę z waty lub mały plastikowy samochodzik,
- z klocków można zbudować bramki i dmuchając na piłeczkę pingpongową, bądź kulkę z waty, strzelać gole,
- farbkowe dmuchańce bez i z użyciem słomki do picia napoju.

Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze dla dzieci, u których mowa rozwija się wolniej- *Bajka o Patce oraz W zagrodzie Małgosi*

Dzieci chętnie naśladują odgłosy otoczenia, rozwijając tym samym sprawność słuchową, sprawność buzi i języka oraz zdolności komunikacyjne.

Podczas zabawy warto wykorzystać lalkę/ maskotkę/ pacynkę, która będzie Patką.

Patka skacze po obrazkach, pokazując je - naśladuje odgłosy, dziecko stara się je powtarzać.

Można wykorzystać książeczkę ze zwierzątkami, pojazdami, zabawkami, sprzętami domowymi, itp., wydającymi określone odgłosy.

Mamo! Tato! Kiedy powiem, to co chcę?

- *Już niedługo, nie martw się.*

Całe słowa, trochę trudne. Jak powiedzieć, że to brudne?

Łatwiej jest zawołać **beeee**, albo inny wydać dźwięk.

- *Mów za mną.*

Miau, miau kotek. **Hau, hau** piesek a **kum, kum** to żabki.

Bum, bum auto, **siiii** gorące, **baba** babcia, **hoop** zajączek.

Ko ko kura, **pi pi** ptaszek, **u a a** małpa, **ch ch** prosiaczek.

AAA, lululu – pójdę spać.

Mamo, tato! Kocham Cię, to powiedzieć chcę.

Teraz tylko się przytulę. To wystarczy, wiem, bo czuję.

W oparciu o: logopatka.pl

W zagrodzie Małgosi– bajeczka ortofoniczna

Wieczorem w zagrodzie cioci Małgosi

Każde zwierzątko o jedzenie prosi.

Piesek szczeka: HAU, HAU, HAU,

Kotek miauczy: MIAU, MIAU, MIAU,

Kura gdacze: KO, KO, DA,

Kaczka kwacze: KWA, KWA, KWA.

Gąska gęga: GE, GE, GE
Ona też chce najeść się.
Owca beczy: BE, BE, BE,
Koza muczy: ME, ME, ME,
Indor gulga: GU, GU, GU,
Krowa muczy: MU, MU, MU,
Konik parska: PPPR, PPPR, PPPR,
A pies warczy: WWWR, WWWR, WWWR.
I tak gra orkiestra ta, aż Małgosia jeść im da.

Zabawa rozwijająca percepcję słuchową – memory słuchowe

Zabawa zwraca uwagę dziecka na dźwięki płynące z otoczenia (rozwija uwagę słuchową).
Uczy identyfikacji i różnicowania bodźców słuchowych. Ćwiczy słuchową pamięć.

Potrzebne będą:

- opakowania po zabawkach z Kinder niespodzianek (opcjonalnie 16, tak aby zrobić 8 par dźwięków, ale na początek opakowań może być mniej),
- 2 spinacze biurowe, 2 kostki do gry, surowy makaron typu spaghetti, trochę ryżu, trochę dużych ziaren grochu, fasolki typu Jasek, 4 takie same guziki, kilka małych koralików,
- zgromadzone drobiazgi wkładamy do przygotowanych jajek tak, aby uzyskać 8 par jednakowo brzmiących pojemników,
- zabawa polega na próbie odnalezienia dwóch tak samo brzmiących jajek,
- jeśli dziecko znajdzie parę zdobywa punkt; jeśli jajeczka mają różne dźwięki, dziecko może spróbować poszukać pary jeszcze raz,
- **druga wersja zabawy:** dzielimy jajeczka na dwa zestawy- jeden dla dorosłego, drugi dla dziecka; wybieramy jajeczko i prezentujemy dziecku dźwięk; jego zadaniem jest odnaleźć taki sam dźwięk wśród swoich jajeczek; można sprawdzić czy dziecko odnalazło pasującą parę otwierając jajka; aby było trudniej nie odkładamy wykorzystanych jajeczek z zestawu dziecka,
- **uwaga:** w przypadku dzieci młodszych, bądź z trudnościami rozwojowymi zabawa tylko w obecności rodziców (ze względu na małe elementy znajdujące się w jajeczkach)!

W oparciu o: domologo.pl

📦 Godne polecenia, szczególnie dla starszych przedszkolaków: mtalent.pl lub bezpośredni link <https://www.mauthor.com/present/5886888182546432>

Można tam znaleźć katalog PERCEPCJA SŁUCHOWA (zestaw interaktywnych ćwiczeń wspomagających usprawnianie i rozwój percepcji słuchowej), a w nim propozycje ćwiczeń do wykonania (są to darmowe zasoby, udostępniona wersja demo).

Rozwijanie zasobu słownictwa – ćwiczenia z podstawowymi przymiotnikami

Załącznik nr 1 – przymiotniki

Rozwijając słownictwo dziecka o nazwy przymiotników, należy ćwiczyć je w połączeniu z rzeczownikiem, zadając pytania np.: *jakie ręce?*, *jaka mysz/ jaka jest mysz?*, *jaki ręcznik?*

Możemy bawić się w odnajdywanie przeciwieństw. Dziecko łatwiej uczy się nazw przymiotników, gdy zestawiamy je w przeciwieństwa, np.: *brudne – czyste*.

U dzieci, u których mowa rozwija się wolniej, rozwijając słownictwo możemy wspomagać się gestami (naturalnymi, Makaton), materiałem obrazkowym, zdjęciami, piktogramami.

📦 Jeśli występuje potrzeba większej ilości obrazków do ćwiczeń z dzieckiem, zachęcam do korzystania z darmowych zasobów na arasaac.org (możliwość pobrania obrazków, zdjęć, piktogramów).

KUCHENNa LOGOPEDIA

Propozycje przyjemnych ćwiczeń języka, warg, policzków
i podniebienia miękkiego. Ściągą dla zapracowanych rodziców!

Rodzicu!

Jeśli chcesz, by Twoje dziecko miało sprawny język, wargi, policzki i podniebienie miękkie, zachęcaj je do ćwiczeń pokazanych na zdjęciach. Ta zabawna gimnastyka buzi pomoże dziecku ładniej i wyraźniej mówić. Wykorzystuj czas spędzony w kuchni podczas przygotowywania posiłków. Gdy ugotujesz np. makaron, zachęcaj dziecko do wciągania go ustami bez użycia sztućców. Ćwiczenia nie powinny trwać długo. Wystarczy kilka minut dziennie. Może poniższe przykłady zainspirują całą Twoją rodzinę do innych wspólnych zabaw w „kuchenną logopedię”. Życzymy smacznego!

1. Jedzenie „Słonych paluszków” bez przytrzymywania ich dłonią.

2. Trzymanie zębami i wargami lekkich produktów na małej plastikowej łyżeczce.

3. Lizanie czubkiem języka dużych lizaków lub lodów, ale nie lodów na patyku typu „Bambino”.

4. Trzymanie wargami i zębami nitki z zawiązanym na jej końcu małym cukierkiem.

5. Picie jogurtu lub gęstego soku przez „zakręcone” słomki.

6. Przysysanie i przenoszenie za pomocą słomki różnych produktów spożywczych z jednej miseczki do drugiej, począwszy od najbliższych, np. kulek czekoladowych. Słomka powinna być przytrzymywana środkiem ust i nie powinna być przygryzana. Przenoszone przedmioty powinny być większe niż średnica słomki, by dziecko się nimi nie zachłysnęło! Po wykonaniu ćwiczenia dziecko w nagrodę może np. zjeść kulki.

7. Zlizywanie czubkiem języka rozsmarowanego na talerzu dżemu, miodu czy ketchupu w kształcie np. serca, koła, kwiatka.

Opracowanie:

dr Iwona Michalak-Widera

Śląski Oddział PTL w Katowicach

Joanna Ratayska-Buczek

PP-P nr 2 w Krakowie

Korekta: Justyna Pietneczka

Fotograf: Agnieszka Frajberg

Serdecznie dziękujemy Soni Budwell za udział w zdjęciach.

Projekt graficzny plakatu: Jarosław Telenga

POLSKIE TOWARZYSTWO
LOGOPEDYCZNE

ODDZIAŁ ŚLĄSKI

Logo of a smiling cup of coffee.

Logo of a smiling spoon.

**TOMOGRAFIA
KOMPUTEROWA**
**REZONANS
MAGNETYCZNY**

UROLOGIA
REHABILITACJA
USG

**INFORMACJA
I REJESTRACJA**

801 98 40 40
785 86 87 88

www.hellimed.pl

Ćwiczenia artykulacyjne z głoską „z”, utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach i zdaniach - Gra planszowa z głoską „z”

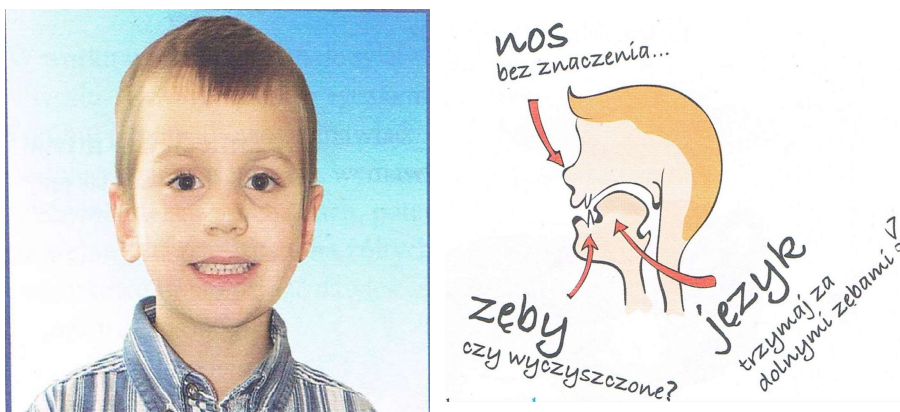
Załącznik nr 2 – gra planszowa z głoską „z”

Przed przystąpieniem do gry przypominamy dziecku o ułożeniu artykulatorów do wymowy „z”: 1. czubek języka za dolnymi zębami, 2. zęby razem (*paszcza krokodyla kłapie, słysząc odgłos kłapiących zębów*), język zostaje za zębami!, 3. szeroki uśmiech, 4. bzyczymy jak mucha *zzzzzzzzzzzzzz*

Tak wygląda buzia przy wymowie głosek

„s”, „z”, „c”, „dz”:

szeroki uśmiech, zęby przybliżone, język za dolnymi zębami.

Głoskę „z” charakteryzuje dźwięczność (uruchamiamy pracę krtani podczas jej wymowy). Umysławiamy „dźwięczność” głoski poprzez położenie dłoni dziecka na naszej krtani, wymawiamy *zzzzzzzzzzzzzz*. Zachęcamy także, aby dziecko położyło dłoń na swojej krtani/ szyi. Podczas wymowy „z” wyczuwalny jest „włączony motorek” (wibracja). Można zestawić „z” z głoską „s”: taki sam układ artykulatorów, natomiast podczas wymowy „s” nie ma „motorka” (nie czuje się wibracji), natomiast podczas wymowy „z” „motorek” jest wyraźnie wyczuwalny na szyi.

Podczas ćwiczeń materiału z głoską „z” może pomóc komunikat do dziecka „włącz motorek”.

Warianty gry:

1) gra przeznaczona jest od 2 do 4 uczestników; do zabawy potrzebne są pionki, kostka oraz kolorowe liczmany (np.: guziki, nakrętki, kapsle), którymi będziemy oznaczać zdobyte przez uczestników obrazki; uczestnicy zabawy ustawiają pionki na starcie, najmłodszy rzuca kostką, powtarza/ czyta słowo, jeśli zostało wymówione prawidłowo oznacza swoim liczmanem właściwy obrazek; dla uatrakcyjnienia gry, można ułożyć zdanie z wylosowanym

słowem; wygrywa ten z graczy, który po okrążeniu planszy oznaczył najwięcej obrazków swoimi liczmanami;

2) jeśli każdy z uczestników gry dostanie własną, wydrukowaną planszę może w trakcie zabawy kolorować obrazki (za każde prawidłowo wymówione słowo).

Utrwalanie wymowy „ż”, ćwiczenia w słuchowym różnicowaniu „ż” - „z” na materiale językowym

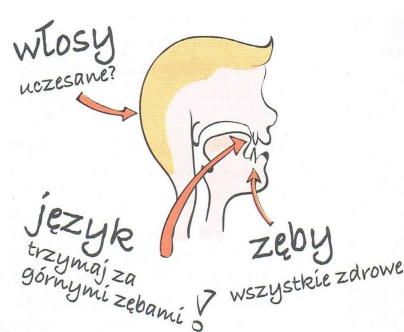
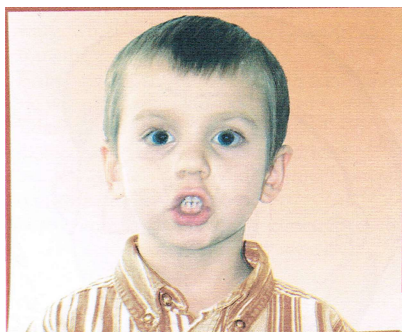
Przypominamy dziecku układ artykulatorów do wymowy „ż” (1. język na wałku dziąsłowym, który znajduje się za górnymi zębami, 2. zęby razem, 3. usta w ryjek, 4. naśladujemy dźwięk samolotu żżżżż). Zwracamy uwagę na dźwięczność głoski. Uzmysławiamy „dźwięczność” poprzez położenie dłoni dziecka na naszej krtani, naśladujemy dźwięk samolotu żżżżżż. Zachęcamy także, aby dziecko położyło dłoń na swojej szyi. Podczas wymowy „ż” wyczuwalny jest „włączony motorek” (wibracja). Można zestawić „ż” z głoską „sz”: taki sam układ artykulatorów, natomiast podczas wymowy „sz” nie ma „motorka” (nie czuje się wibracji), natomiast podczas wymowy „ż” „motorek” jest wyraźnie wyczuwalny na szyi/ na wysokości krtani.

Podczas ćwiczeń materiału z głoską „ż” może pomóc komunikat do dziecka „włącz motorek”.

Tak wygląda buzia przy wymowie głosek

„sz”, „ż”, „cz”, „dż”:

usta do przodu, zęby przybliżone, język zbliżony do wałeczków dziąsłowych.

Poniżej znajduje się materiał językowy zawierający opozycję [z]-[ż/rz]:

1. Połączenia wyrazowe.

Zaznacz [ż/rz] na kolorowo i przeczytaj starannie:

- WAZON ŻONKILI
- ZWIĘDŁE RÓŻE
- BRĄZOWA FILIŻANKA
- ŻÓŁTY MAZAK

- KAWA ZBOŻOWA

2. Narysuj obrazki:

- ZDERZAK
- ZWIERZĘ
- BRZOZA

Powtórz wyrazy:

DRZAZGA, ZAMRAŻARKA

3. Zdania- zaznacz [ż/rz] na kolorowo. Powtórz starannie. Możesz namalować obrazek do wybranego zdania.

- ZWIERZĘTA ŻYJĄ W ZOO.
- BŁAŻEJ ZAŁOŻYŁ ZAMEK W DRZWIACH.
- RÓŻE SĄ W ŻÓŁTYM WAZONIE.
- MARZENA KUPIŁA KAWĘ ZBOŻOWĄ.
- OBOK PRZYDROŻNEJ BRZOZY ROSNĄ NIEZAPOMINAJKI.